

**این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش
ورد به سایت مراجعه کنید .**

موضوع اقدام پژوهی :

چگونه توانستم کیانا را به درس و مدرسه و ماندن در

کلاس علاقه مند نمایم ؟

مشاهده

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

فهرست مطالب

- چکیده..... ۴
- مقدمه ۵
- بیان مسئله:..... ۶
- توصیف وضع موجود:..... ۷
- گرد آوری شواهد ۱:..... ۸
- ۱-مشاهده رفتار دانش آموز در کلاس..... ۹
- ۲-مصاحبه با مدیر و سایر همکاران مدرسه..... ۹
- ۳-مصاحبه با مادر کیانا..... ۹
- تجزیه و تحلیل و گردآوری اطلاعات..... ۱۰
- ارائه راهکار موقتی..... ۱۱
- دلایل انتخاب راه حل..... ۱۱
- دلایل بی علاقهگی کیانا به درس و کلاس و ماندن در مدرسه..... ۱۱
- * کم کردن وابستگی کیانا:..... ۱۲
- * ایجاد آمادگی ذهنی در کیانا :..... ۱۲
- ایجاد انگیزه:..... ۱۳

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

- ۱۳.....اجرای راهکارها.
- ۱۴.....گرد آوری شواهد ۲.
- ۱۵.....ارزشیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن.
- ۱۶.....پیشنهادات برای والدین جهت علاقه مند شدن دانش آموزان به درس و ماندن در کلاس.
- ۱۶.....کمک به علاقه دانش آموز به یادگیری.
- ۱۶.....نقش معلم را برایش ایفا نکنید.
- ۱۷.....علاقه مندی به تحصیل دانش آموز.
- ۱۷.....خصوصیات او را بشناسید.
- ۱۷.....اهداف مشخصی را با او تعیین کنید.
- ۱۸.....درس خواندن را برایش معنادار کنید.
- ۱۸.....به او یاد دهید زمان را اداره کند.
- ۱۹.....برای انجام تکالیف محیط مناسبی برایش فراهم کنید.
- ۱۹.....به جای قضاوت کردن بر او نظارت کنید.
- ۲۰.....نقاط قوتش را بازشناسید.
- ۲۰.....برایش الگو باشید.
- ۲۰.....به جای اینکه نگران شوید درک کنید.
- ۲۱.....نتیجه گیری و گزارش نهایی:
- ۲۱.....راهکارهایی برای حل مشکل مشابه در خانواده ها.
- ۲۳.....فهرست منابع.

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

چکیده

شاید برای بسیاری از افراد عادی این گونه به نظر رسد که خدمت در دوره ی ابتدایی بسیار آسان بوده و با صرف کمترین زمان ممکن می توان مطالب را به دانش آموز انتقال داد. حال آنکه افراد متخصص و معلمین محترم از این موضوع مطلع اند که تدریس و خدمت در این مقطع بسیار دشوارتر از دیگر مقاطع تحصیلی می باشد. کودکان این سن هنوز هم بیش از حد فعال هستند و چون برای اولین بار مجبور می شوند که بیشتر نشسته فعالیت کنند انرژی خود را به شکل عادات عصبی چون جویدن مداد - مکیدن انگشت - پیچ دادن مو و بیقراری عمومی صرف کنند. مدرسه و اولیای مدرسه نقش مهمی در جذب و آرامش دانش آموز دارند و می توانند دانش آموز را با روش های درست از حالت غریبه و بیگانه خارج کرده و در کاهش اضطراب و آشنایی دانش آموز با محیط جدید مؤثر باشند. من در اوایل سال تحصیلی این بی علاقگی تحصیلی را در یکی از دانش آموزان دوم ابتدایی به نام کیانا دیدم و خیلی دوست داشتم به او کمک کنم و این بی علاقگی دانش آموز را بهبود بخشم و بخاطر همین جریان ها بود که من از میان مشکلات مدرسه این مشکل را برای فعالیت تحقیق عنوان پژوهی انتخاب نمایم

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

مقدمه :

دانش آموز تنها برای آن به مدرسه نمی رود که مهارت بیاموزد و معرفت اندوزد بلکه مدرسه در جهت رشد آفرینندگی و راهنمایی او نیز وظیفه ی مهمی دارد. آموزش مهارت ها و رشد خلاقیت بدون یک برنامه ی راهنمایی میسر نمی باشد. راهنمایی دانش آموزان از آن جهت ضروری است که الگوهای رفتاری، و ویژگی های شخصیتی آنان از فردی به فرد دیگر متفاوت است. و از این رو لازم می آید علاوه بر کار کردن در گروه به فرد فرد آنان نیز توجه شود. و کمک های متناسب به هر کدام از آنها نیز فراهم آید. تنها در این صورت است که می توانیم مطمئن شویم که به کیفیت تعلیم و تربیت توجه لازم مبذول شده است.

راهنمایی کردن فرد همواره باید با مشاور همراه باشد و تقدم کلمه ی مشاور بر راهنمایی نیز از همین رو است. در کشور ما در ده سال اخیر مدارس با اصطلاح مشاوره و راهنمایی آشنا شده اند. و به همین دلیل نیز بسیاری از معلمان و والدین جسته و گریخته اطلاعاتی درباره خدمات مشاوره ای کسب کرده اند.

برای راهنمایی و مشاوره بیش از صد تعریف ارائه شده است که در اینجا به طور مختصر به ذکر چند تعریف که مورد توافق است می پردازیم.

این فایل برای مشاهده است. برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید.

- ۱- راهنمایی یا هدایت فرد یعنی کمک به فرد برای شناختن خود و محیط خویشتن
- ۲- راهنمایی وسیله ی کمک به فرد است
- ۳- راهنمایی وسیله ی کمک به فرد است برای درک و به کار بردن آگاهانه فرصت های تحصیلی ، حرفه ای و شخصی که در اختیار دارد یا می تواند داشته باشد.
- ۴- راهنمایی کمک و یاری منظمی است به فرد ، در اینکه استعداد های خود را دریابد رفتار و حالات خویش را منظم و متعادل سازد ، قادر به حل مسائل خود شود تا بتواند به بهترین وجه ممکن رشد و کمال یابد.

بیان مسئله:

تا زمانی که به چیزی احساس نیاز نشود فرد برای رسیدن به آن تلاش نمی کند. اگر فردی نتواند در زندگی چیزهای مهم را تشخیص دهد و آنها را نشناسد، نباید امید زیادی به بهبود زندگی و رفاه او داشته باشیم. اگر فرد نداند چه چیزی برایش اهمیت دارد و چه باید انجام دهد، به هدف های خود نخواهد رسید.

عده ای از روانشناسان رفتار انسان را متأثر از احساسات او می انگارند. یعنی احساسات انسان ایجاد کننده رفتار او است. به عبارت دیگر احساسات، طرز فکرها، اعتقادات و ادراکات انسان به وجود آورنده رفتارند. از نظر تربیتی نیز این عقیده بسیار اهمیت دارد. اگر دانش آموزی احساس کند که معلمش او را دوست دارد، رفتارش نسبت به آن معلم دوستانه خواهد بود و به درس آن معلم نیز علاقه مند خواهد شد. در مقابل اگر احساس کند که معلم او را دوست ندارد، احتمالاً نسبت به درس آن معلم نیز علاقه ای نخواهد داشت. بنابراین باید کوشید تا چیزهایی را که دانش آموز در زندگی به آنها علاقه دارد شناسایی نمود و کار کردن با دانش آموز را از چیزهای دوست داشتنی آغاز کرد دعواهای خانوادگی زن و شوهر و تداوم آنها یکی از عواملی

این فایل برای مشاهده است. برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید.

است که بشدت سبب تضعیف روحیه و بی علاقه‌گی تحصیلی دانش آموزان می شود. از آنجایی که کودکان در چنین لحظاتی زود انرژی و توان خود را از دست می دهند و نمی توانند همزمان با تحصیل بار مشکلات خانوادگی را نیز به دوش بکشند خسته و ناتوان می شوند و اولین آثار خستگی روحی آنها را می توان در کیفیت نمرات درسی آنها مشاهده کرد. والدین نباید در چنین شرایطی از فرزند دانش آموز خود توقع نمرات خوب داشته باشند و به او بگویند این دعوای ربطی به تو ندارد. چنین چیزی غیر ممکن است زیرا فرزندان جزئی از محیط خانواده هستند و هر چیزی چه مثبت چه منفی تاثیرات زیادی روی آنها در محیط خانواده خواهد داشت. این وظیفه والدین است که مراقب روحیه فرزندان دانش آموز خود باشند تا مانع از فرورفتگی شخصیتی آنها شوند و به این ترتیب راه را بر هر نوع زمینه انحرافی که در چنین لحظاتی آینده فرزندان را تهدید می کند ببندند.

توصیف وضع موجود:

اینجانب مدت ۲۲ سال است که در آموزش و پرورش مشغول خدمت هستم و هم اکنون ۳ سال است که در این آموزشگاه در حال خدمت هستم در این آموزشگاه با دانش آموزی در پایه دوم برخورد کردم که علاقه زیادی به درس و مدرسه نداشت و علاقه ای به در کلاس ماندن نداشت. متأسفانه تعدادی از معلمین زمانی که در شروع سال تحصیلی به کلاس وارد می شوند، دانش آموزان گستاخ و شلوغ را شناسایی کرده و برای جلوگیری از مشکلات بعدی با طعنه و دشنام و تحقیر سعی در سرکوب کردن او می نمایند. این عمل ممکن در مورد تعداد انگشت شماری از دانش آموزان، به ظاهر با موفقیت همراه باشد اما آتش لجاجت را در وجود او شعله ور می کند و حداقل کاری که می کند توجه نکردن و دل سرد شدن از درس می باشد و در مورد تعدادی از دانش آموزان نیز باعث درگیری های لفظی و زمینه تنبیه های بدنی و غیر بدنی می گردد.

این فایل برای مشاهده است. برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید.

درست است که معلم در شروع سال تحصیلی باید به شناسایی دانش آموزان بپردازد و بلکه این بهترین کار می باشد اما این شناسایی باید برای ریشه یابی مشکلات جسمی و رفتاری او باشد. دانش آموزان یک کلاس فقط از نظر پایه تحصیلی با هم یکی هستند و در بقیه موارد مثل بهره هوشی، استعدادها، توانمندی ها، سطح درآمد خانواده، سطح سواد، فرهنگ و ارزش های مورد قبول خانواده با هم متفاوتند. شاید دانش آموزی که اینک سرکلاسی نشسته است، شب گذشته شاهد بدترین نزاع و درگیری پدر و مادر بوده است. دیگری به دلیل مشکل مالی خانواده، از تغذیه درستی برخوردار نیست و از نظر جسمانی آمادگی پذیرش درس را ندارد. دیگری مرتب مورد تحقیر و سرزنش خانواده قرار دارد و در جواب آن ها لجاجت و سرکشی را در پیش گرفته است. در کنار آن ها کسی است که از فرط توجه و حمایت پدر و مادر نیازی به توجه به درس و معلم نمی بیند. حال چگونه می توانیم از همه انتظارات یکسان داشته باشیم. چرا به جای این که به دانش آموز بر چسب گستاخ، پررو، بی تربیت و تنبل بزنیم، ریشه مشکل را پیدا نکنیم. درست است که حل کردن مشکل تمام دانش آموزان و یا حتی بعضی از آن ها در توان معلم نیست، اما شناخت مشکل و توجه به آن ممکن و راه گشا می باشد.

گرد آوری شواهد ۱:

دانش آموز به نام کیانا از ابتدای سال گاهی به بهانه های مختلف از ماندن در کلاس سرباز می زد و از اوایل آبان ماه این بهانه ها بیشتر شد، به خصوص اینکه به مادرش بسیار وابسته بود. رفتن به مدرسه به صورت کابوسی برای او و اهل خانواده بود و در صورت رفتن هم، کلاس را رها کرده و به خانه بر می گشت. او در سر کلاس به درس گوش نمی داد و علاقه ای به درس و مدرسه از خود نشان نمی داد. همیشه موقع درس خواندن حواسش پرت بود و با اطرافیانش صحبت می کرد. من و خانواده او و همه ی عوامل مدرسه در پی راهکاری بودیم که این مشکل حل شود.

این فایل برای مشاهده است. برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید.

با توجه به اطلاعات جمع آوری شده از کتاب، مجله، سایت های اینترنتی و ... برای گرد آوری شواهد لازم جهت تشخیص مسئله اقدامات زیر را انجام دادم :

۱- مشاهده رفتار دانش آموز در کلاس

در تاریخ ۱۳۹۲/۰۸/۰۴ در مشاهده رفتار کیانا در کلاس متوجه شدم او دانش آموز بسیار آرام و کم حرفی است. بسیار به ندرت در کلاس با من و سایر هم کلاسی هایش صحبت می کند. بیشتر اوقات در کلاس سرش را پایین انداخته و در بحث های گروهی و کلاسی و پرسش و پاسخ در کلاس هیچ زمانی داوطلب نیست و در بعضی اوقات هم در حال گریه کردن است. همیشه با مادرش به مدرسه می آید و در هنگام آمدن به کلاس و رفتن مادرش همیشه نگران است.

۲- مصاحبه با مدیر و سایر همکاران مدرسه

در تاریخ ۱۳۹۲/۰۸/۰۷ در صحبتی که با مدیر مدرسه راجع به کیانا داشتم، ایشان نیز به این موضوع اشاره کردند که کیانا نمی تواند با سایر دانش آموزان ارتباط موثر و خوبی داشته باشد. بیشتر اوقات زنگ تفریح در حیاط فقط با یکی از هم کلاسی هایش دیده می شود. زمانی که با او کاری دارم واز او می خواهم به دفتر مدرسه مراجعه کند، پشت در دفتر ایستاده و جرات وارد شدن به داخل را ندارد. در صحبتی که با چند همکار دیگر داشتم آنها نیز اشاره کردند کیانا بسیار آرام و ساکت است. و همیشه به مادرش وابسته است.

۳- مصاحبه با مادر کیانا

در تماس تلفنی در مورخه ۱۳۹۲/۰۸/۱۳ از مادر کیانا خواستم به مدرسه مراجعه کند تا با وی صحبتی داشته باشم. بعد از مطرح کردن مشکل کیانا در کلاس و مدرسه از مادرش خواستم تا کمی راجع به رفتار کیانا در منزل و نحوه برقراری ارتباط او با سایر اعضای خانواده و فامیل صحبت کند.

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

طبق گفته های مادرش آنها در خانه مشکل خانوادگی دارند و بین پدر و مادرش اختلاف وجود داشت ولی با این وجود کیانا در منزل نیز دختری بسیار آرام بوده ،خیلی کم با پدر و مادرش صحبت می کند و مسائل و مشکلاتش را به ندرت در منزل مطرح می کند.در مهمانی های خانوادگی اغلب شرکت نکرده و یا در صورت شرکت بسیار آرام و ساکت نشسته و با کسی صحبت نمی کند.در هنگام حضور مهمان در منزل نیز بیشتر وقت را در اتاق خود گذرانده و از حضور در جمع مهمان ها خودداری می کند. البته قابل ذکر است که مادر کیانا این نکته را به عنوان حسن رفتار کیانا و نشان دهنده حجب و حیای وی مطرح کرد و از این مسئله بسیار خوشحال بود.مادر کیانا به این نکته نیز اشاره کرد که خودش بسیار کم و مختصر صحبت می کند و اهل زیاده گویی و توضیح بیش از حد نیست و پدر کیانا برای امرار معاش خانواده بیشتر وقت خود را در خارج از منزل سپری کرده و در ساعات فراغت از کار بیشتر استراحت کرده و بسیار کم با فرزندانش صحبت کرده و با آنها ارتباط برقرار می کند.

تجزیه و تحلیل و گردآوری اطلاعات

باتوجه به اطلاعات جمع آوری شده در رابطه با علل عدم علاقه به درس و کلاس و مشاهده رفتار کیانا در کلاس و مصاحبه ای که با مادر کیانا داشتم متوجه شدم از مهم ترین دلایل بی علاقه گی به درس در کیانا و عدم علاقه به ماندن در کلاس می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- نحوه تربیت والدین که ماندن همیشگی و جدانشدن حتی چند ساعت از والدین را برای دختر یک حسن تلقی کرده و نشان دهنده حجب و حیای وی می دانند.

-عدم ارتباط صمیمی و دوستانه پدر با فرزندان در منزل و آگاه نبودن از مسایل و مشکلات روزمره آنان.

-عدم ارتباط کیانا با همکلاسی هایش

- عدم انگیزه در کیانا به کلاس درس و مدرسه

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

ارائه راهکار موقتی

- ۱- برای تشویق او برای ماندن در کلاس ، جوایزی در قبال پیشرفت تحصیلی (ولوبه مقدار کم) در حضور دانش آموزان به او داده شود.
- ۲- در زنگ های تفریح به او مسولیت (دربان) بدهیم تا خودش مانع رفتن سایر دانش آموزان از مدرسه شود.
- ۳- در صورت لزوم ارجاع به مشاور که بنده به دلیل تجربه و علاقه ای که به امر مشاوره داشتم تصمیم گرفتم با او در این امر مشورت و راهنمایی کنم.
- ۴- مشاوره و راهنمایی خود دانش آموز و نصیحت او
- ۵- ارتباط صمیمی و دوستانه آموزگار ان و سایر معلمان با او

دلایل انتخاب راه حل

کیانا نیز مانند برخی از کودکان دچار مشکلاتی هم چون ناراحتی، بی قراری ، ترس از مدرسه و حتی بیزاری و تنفر از کلاس و بی علاقه‌گی به درس شده است. ترس غیر منطقی کیانا از مدرسه به معنی امتناع از مدرسه رفتن و یکی از نشانه های اضطراب جدایی از والدین، خانه، خانواده و بخصوص مادر و یا شرایطی است که به آن وابسته شده است.

دلایل بی علاقه‌گی کیانا به درس و کلاس و ماندن در مدرسه

- ۱- اضطراب جدایی: معمولا مادران بچه هایی که دچار اضطراب جدایی هستند، شخصیتی افراطی، مضطرب، بیش از حد حمایت کننده، مرده، حساس و عاطفی هستند که اضطراب خود را با بیان افکار منفی و عمل خود به بچه ها منتقل می کنند

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

۲- یادگیری: ترس و یا امتناع از مدرسه بیش از آن که علت شخصیتی و عاطفی داشته باشد ناشی از یادگیری است مادر یا پدری که در ارتباط با کودکان خود مفاهیم و یا نکته های منفی از مدرسه، تنبیه و توبیخ ها و تجارب ناخوشایند خود را از دوران تحصیل بیان می کنند و از آن ها می خواهند که مواظب رفتارهایشان باشند خواه ناخواه باعث ترس کودکان از مدرسه می شوند.

۳- وابستگی: اضطراب کودک گاهی به دلیل وابستگی به مادر محیط خانه، خانواده و یا هر تکیه گاه و پناهگاه دیگر است. معمولا مادران سعی در وابسته کردن کودک به خود دارند و به واکنش های عاطفی او نسبت به ترک ، پاسخ می دهند. بنا بر این برای پیشگیری از به وجود آمدن این مشکلات و یا برطرف کردن آن و نیز آماده کردن کیانا برای پذیرش شرایط جدید و مانوس شدن او با محیط دبستان موارد زیر را مد نظر قرار می دادیم.

* کم کردن وابستگی کیانا:

باید مادر کیانا سعی می کرد با استفاده از روش های مناسب (مثل گذاشتن کیانا در خانه اقوام به مدت یکی دو ساعت در روز به صورت پراکنده یا بردن او به پارک و همراه کردن او با کودکان همسن و سال خودش) به تدریج وابستگی کیانا را به خود کم کند.

* ایجاد آمادگی ذهنی در کیانا :

باید سعی می کردم با شروع سال تحصیلی ذهن کیانا را نسبت به مدرسه، معلم آماده کنم. به طوری که با تعریف و تمجید واقعی و منطبق برواقعیت از مدرسه و معلمان شور و اشتیاق مدرسه رفتن را در کودک ایجاد نمایم مادرش نیز باید سعی می کرد به او اطمینان دهد معلمش مهربان است و او را حمایت خواهد کرد.

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

ایجاد انگیزه:

چند روزی در مشاوره ای که با کیانا داشتم با علاقه و اشتیاق زیاد در باره آنچه که او در مدرسه خواهد آموخت مثل خواندن، نوشتن، حساب کردن، شمردن، نقاشی، ورزش کردن حرف زدم. مادرش نیز بنا بر توصیه من می بایست با کتاب خواندن برای کیانا و هدیه دادن کتاب داستان به او علاقه او را به یادگیری خواندن و با سواد شدن افزایش می داد.

اجرای راهکارها

در تاریخ ۱۳۹۲/۰۹/۰۵ برای تشویق اوجوایز مختلفی که توسط مدرسه و حتی اولیای تهیه شده بود به دانش آموزان داد. درزنگ های تفریح مسوولیت درباری را به اوسپردیم و همچنین خود من با او مشاوره کردم؛ بهانه های مختلفی می آورد، گاهی می گفت: «من از معلم خوشم نمی آید». «می خواهم جایم را عوض کنم». در عمل به هیچ کدام از این ها راضی نمی شد و از جواب دادن طفره می رفت. حتی تهدید هم اثر نمی کرد. او دلیل آن را خستگی او عنوان می کردند. و همچنین نمی توانده بازی هایش برسد.

طی دو جلسه مشاوره با این دانش آموز و مادرش که انجام شد. نتیجه ای قابل توجهی گرفتیم. با اینکه همه ی راهکارها را خود دانش آموز از قبل بلد بود. و هیچ کدام از راه حل ها او را راضی نمی کرد. طی چندین جلسه دعوت اولیای دانش آموز به مدرسه و همچنین مراجعه به خانه آن ها (از آن جایی که دختران در این سن وابستگی عاطفی زیادی به مادر دارند) کمک قابل ملاحظه ای در حل این مشکل کرد.

یکی دیگر از راهکارهایی که به کار بردم این بود که برای حل این مسأله، من که قبلاً "رابطه دوستی خوبی با دانش آموز برقرار کرده بودم علت را از طریق مصاحبه با دانش آموز دریافتم. با دعوت از مادر دانش آموز به مدرسه و قول گرفتن از او در حضور فرزندش که دیگر بدون فرزندش در ساعاتی که کیانا در مدرسه است به

این فایل برای مشاهده است. برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید.

جایی نرود حتی ایشان ۲ جلسه هم در دفتر مدرسه نشست تا خیال فرزندش راحت شود. کیانا زنگ های تفریح اوبه دفتر سر می زد تا ببیند که من هستیم یا نه.

آن جلسه به کیانا مسوولیت درباری دادیم و من هم در دفتر مدرسه بودم و قرار بود که به اوبه دفتر سر برزند که یادش رفت و از روز به بعد بود که او دیگر در کلاس درس حاضر می شد. البته به اولیا به خصوص به مادرش توصیه کردیم که حتی الامکان نیم ساعت مانده به وقت تعطیلی مدرسه در خانه حاضر باشد و در خانه حرف از برنامه های خرید و دید و بازدید در زمانی که کیانا در مدرسه بوده نزنند.

گرد آوری شواهد ۲

کیانا در طول دو ماه بعد حدوداً در تاریخ ۱۳۹۲/۱۰/۲۰ از اجرای راهکارهای پیشنهادی، حضور در کلاسش منظم بود. به گفته پدر و مادرش دیگر کمتر بهانه می گرفت. حتی تنهایی و یا با دوستانش به مدرسه می آمد. معلم کیانا هم از رفتار و آرامش او در کلاس و مدرسه رضایت داشت. راه حل درست و منطقی در برخورد با دانش آموزان این است که به او توجه کنیم و احترام بگذاریم. احترام یکی از بزرگ ترین عوامل جلب محبت و اطاعت است و توهین به شخصیت مردم یکی از مهم ترین وسایل برانگیختن دشمنی و مخالفت است.

حضرت علی (ع) فرمود: با مخاطب خویش پسندیده سخن گوید تا او نیز با شما با احترام جواب گوید.

همچنین نیاز آدمی به تحسین و تشویق از تمایلات فطری است و تا پایان عمر با آدمی می ماند. اصولاً تصور این که عمل انسان مورد قبول دیگران واقع شود به انسان قدرت می بخشد و انسان از آن لذت می برد. شاید بعضی معتقد باشند که یک دانش آموز گستاخ و تنبل موردی برای تشویق ندارد. در صورتی که این طور نیست و معلم باید با صبر و حوصله ای که به خرج می دهد، رفتارهای نادرست دانش آموز را ندیده بگیرد و در عوض به دنبال کوچک ترین و کم اهمیت ترین مورد برای تشویق باشد.

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

ارزشیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن

آماده ساختن دانش آموز برای زندگی در خارج از محیط خانوادگی، یکی از بزرگترین وظایف اجتماعی پدر و مادر است و کیفیت روابط خانوادگی، تأثیر عمیق و پایداری بر تحول روانی دانش آموزان برجاسی گذارد. خانواده ای که از توان و امکانات لازم برخوردار است تا وظایف پدر و مادریش را به نحوی مطلوب و با موفقیت انجام دهد، در هر یک از اعضایش احساس ایمنی، وابستگی و رفاقت ایجاد می کند؛ همچنین احساس داشتن هدف جهت پیشرفت و ارزش فردی را در آنان به وجود می آورد

این امر برای دانش آموز از اهمیت خاصی برخوردار است؛ زیرا خانواده بین او و دنیای گسترده، در حکم سپر، صافی و پل عمل می کند. بنابراین، خانواده نقش منحصر به فردی در پی ریزی اساس سازگاری فرد با جامعه ایفا می کند. قابلیت های پیوستگی، همکاری، خلاقیت از زندگی خانوادگی نشأت می گیرد (پرینگل، ۱۳۸۹).

چنین دانش آموزی در محیط خانواده به صورتی تربیت شده است که بیش از حد، خود را به مادرش وابسته می داند، به نحوی که کوچکترین عملی را برای رفع نیازهای خود به مادرش می سپارد (گنج جو، ۱۳۶۸).

بخش بزرگی از رفتار بچه ها ناشی از مشکلات خانوادگی است. با مشاهده این رفتارها (بدون اجازه کلاس را ترک کردن) باید به چاره جویی پرداخت. وقتی به او مسوولیت می دهیم آنقدر در نقش جدیدش گرفتار می شود که رفتارهای گذشته را دیگر به انجام نمی رساند و همچنین باید به جای تخریب اعتماد به نفس، نقاط قوت او را بزرگ تر جلوه داد و با ایجاد نزدیکی و صمیمیت، کاری کنیم تا احساس امنیت و آرامش نماید (کریمی، ۱۳۸۷).

در سلسله نیازهای مثلث مازلو (۱۹۷۰) بعد از نیازهای فیزیولوژیک و ایمنی، به مرحله نیاز به محبت و تعلق داشتن می رسیم که این دانش آموز (ا-ش) احساس می کرد که مورد محبت واقع نشده، تعلق به خانواده ندارد و خانواده در گشت و گذارها، خریدها و مهمانی ها او را مشارکت نمی دهد که باعث این مشکل (مدرسه گریزی) شده بود.

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

از نظر تعریف هراس از مدرسه به ترس نامعقول و شدید نسبت به چیزی یا موقعیتی یا مکانی گفته می شود . از آنجایی که هراس و اضطراب بهم نزدیک هستند لذا هراس یا به زبان عامیانه ترس از مدرسه ، اختلال اضطراب مدرسه نیز گفته می شود. شدت اضطراب و ترس به حدی است که موجب اختلال فعالیت و زندگی فرد در آن زمینه خاص می شود.

پیشنهادات برای والدین جهت علاقه مند شدن دانش آموزان به درس و ماندن در کلاس

کمک به علاقه دانش آموز به یادگیری

دانش آموز از همان اوان دانش آموزی، میل به یادگیری را نشان می دهد؛ بدنش را لمس می کند، و بعد اشیایی که در اطرافش وجود دارند را در دستانش می گیرد. اولین نقشی که والدین در این زمینه دارند این است که به این کنجکاوی طبیعی کمک کنند. این کمک خیلی زود از سنین بسیار پایین آغاز می شود. دونالد وینیکوت، متخصص اطفال و روان درمانگر انگلیسی از یک بازی که آن را «معرفی اشیاء» می نامد، صحبت می کند: اشیاء را به دانش آموز نشان می دهید و در عین حال نام آنها را همراه با لبخند بر زبان می آورید، سپس به او اجازه می دهید آن را در دستانش بگیرد. بعدها وقتی دانش آموز بزرگتر شد مثلاً طی سفر یا بازدید از موزه ها او را به فرهنگ علاقه مند می کنید... دانش آموز باید ایفاگر نقش بماند و پدر و مادر در تکامل و پیشرفتش از او حمایت کنند.

نقش معلم را برایش ایفا نکنید

در مهد دانش آموز و دوران ابتدایی، بین نقش والدین و معلم تقریباً تفاوتی وجود ندارد: برای دانش آموز کتاب می خوانند، شمردن را به او یاد می دهند و او را تشویق می کنند نقاشی بکشد... اما لازم است همگام با رشد دانش آموز، نقش والدین و معلمان از یکدیگر مشخص شود. این بدان معنا نیست که خود را از آموزش

این فایل برای مشاهده است. برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید.

به دانش آموز منع کنیم بلکه از ایفاکردن نقش معلم خودداری کنیم. چنانچه خواسته شما از فرزندتان بیش از حد باشد و همه چیز حالت تربیتی و آموزشی داشته باشد، قطعاً این خطر وجود دارد که او را نسبت به هر گونه یادگیری دلزده کنید. علاوه بر آن، در رابطه پدر و مادر- فرزندی، رابطه عاطفی از اهمیت بسیاری برخوردار است. پدر یا مادر می‌خواهند آمال و آرزوهای خود یا روند دوران تحصیلی خودشان را در مورد دختر یا پسرشان پیاده کنند. فرزند برای آنکه نسبت به پدر و مادر و معلمش «وفادار» بماند، سعی می‌کند خواسته آنان را عملی کند و در این صورت احتمال دارد دچار تعارض شود.

علاقه‌مندی به تحصیل دانش آموز

برای یک دانش آموز، علاقه داشتن به تحصیل او به معنای علاقه داشتن به خود او است. اما زندگی تحصیلی او در کتاب و دفترش خلاصه نمی‌شود. صحبت در مورد مدرسه این فرصت را به او می‌دهد تا در مورد دوستانش، معلمان، فعالیت‌هایش، مشکلاتش، رویاهایی که در مورد شغل آینده‌اش در سر دارد و... با او گفت‌وگو کنید.

خصوصیات او را بشناسید

از طریق این گفت‌وگوها، پدر و مادر موفق می‌شوند به علائق، نقاط ضعف و قوت فرزندشان پی ببرند. به عبارتی، فرزند خود را همانگونه که هست بشناسند، نه آنگونه که تصور می‌کنند هست یا می‌خواهند باشد. بدین ترتیب از تحمیل خواسته‌های شخصی و روند تحصیلی خود به او خودداری می‌کنیم.

اهداف مشخصی را با او تعیین کنید

موفقیت تحصیلی دانش آموز شامل «قراردادی» است که بین او و والدینش گذاشته می‌شود و بر مبنای اهدافی مشخص و قابل دسترس است؛ مثلاً «در این ساعت باید کارهایت را انجام داده باشی»، «قبل از اینکه دوباره بهت سر بزوم، باید برنامه‌ای بریزی و نوشتنی‌هایت را نوشته باشی»، «قبل از پایان ۳ ماه، در این درس

این فایل برای مشاهده است. برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید.

باید پیشرفت کرده باشی» و... موعده مقرر می‌کند که هر یک از طرفین باید آنرا رعایت کنند کمک می‌کند تا دانش آموز کنترل زمان را یاد بگیرد و کارش را به‌طور سازنده و با انگیزه دنبال کند.

درس خواندن را برایش معنادار کنید

برای آنکه دانش آموز برای درس خواندن انگیزه داشته باشد و احساس مسئولیت کند باید درک کند که برای پدر و مادرش درس نمی‌خواند بلکه این کار را برای خودش انجام می‌دهد تا به هدفی شخصی دست یابد. همچنین او باید قادر باشد بین زندگی کنونی‌اش به‌عنوان دانش‌آموز و زندگی آینده‌اش به‌عنوان فردی بزرگسال ارتباط ایجاد کند و از دانش آموزی برنامه یا رؤیای شغل آینده‌اش را در ذهن بپروراند. «می‌خواهی یک دامپزشک بشوی؟ درس علوم خیلی برایت مهم است»، «یک خبرنگار بزرگ؟ یادگیری زبان‌های خارجی به تو کمک می‌کند... البته این بدان معنا نیست که او را در بند برنامه‌ای دست نیافتنی و غیرعینی کنید بلکه به او کمک کنید تا به تلاش‌هایی که مدرسه از او می‌خواهد، معنا ببخشد.

به او یاد دهید زمان را اداره کند

اغلب بچه‌ها وقتی عادت می‌کنند تکالیفشان را به‌طور نامنظم انجام دهند، عاجز می‌شوند. از این رو باید خیلی زود به آنها ریتم منظم کاری داد. وقتی دانش‌آموز از مدرسه به خانه برمی‌گردد، چه زمانی بیشتر احساس راحتی می‌کند تا تکالیفش را انجام دهد؟ با در نظر گرفتن علائق او و محدودیت‌های خانواده، یک ساعت مشخص را برایش تعیین کنید. بدین ترتیب دانش‌آموزی که از همان کلاس اول هر روز بعد از خوردن عصرانه به خواندن عادت کند، بعدها نیز راحت‌تر می‌تواند وقت بیشتری را به‌طور منظم به انجام تکالیف مدرسه‌اش اختصاص دهد.

این فایل برای مشاهده است. برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید.

برای انجام تکالیف محیط مناسبی برایش فراهم کنید

بستگی به انتخاب خود دانش آموز دارد؛ داخل آشپزخانه، داخل اتاقش یا مکانی که همه افراد خانواده دور و بر او هستند... . بعضی از بچه‌ها بیشتر از بچه‌های دیگر نیاز دارند تا با حضور والدینشان احساس حمایت کنند. اما در کل، هر چه دانش آموز بزرگ‌تر شود، برای انجام تکالیفش بیشتر به تنهایی نیاز دارد. بنابراین روش درست، آن است که از این استقلال حمایت کنیم: برای آنکه مطمئن شوید تکالیفش را انجام داده او را «نپایید» بلکه نشان دهید که به او اعتماد دارید؛ در عین حال نشان دهید که برای پاسخگویی به سؤالاتش در دسترس و مراقب ادامه روند تحصیلی‌اش هستید.

به جای قضاوت کردن بر او نظارت کنید

در هر حالی، دانش آموز باید تکالیفش را خودش به تنهایی انجام دهد. چنانچه تکالیفش را «به جای او» انجام دهید، باعث می‌شود همه اعتمادی که به قابلیت‌هایش برای پیشرفت کردن دارد را از دست بدهد و در حالی که اجازه نمی‌دهید پیامدهای اشتباهاتش را تجربه کند، او را بی‌مسئولیت باری‌آورید. پدر و مادر بنا به درخواست دانش آموز و برای آنکه ببینند تکالیفش را به اتمام رسانده است باید مداخله کنند. این نظارت فرصتی است تا نقاط ضعف دانش آموز را مشخص کنند و به‌ویژه نشان دهند که شاهد تلاش‌ها و زحمات او هستند. هیچ قضاوتی در مورد او نکنید، نمرات کلاسی‌اش کفایت می‌کند. همچنین افکاری از این دست را کنار بگذارید: «تو هیچی نفهمیدی»، «تومی تونستی بهتر از اینها کار کنی» و... . به جای گفتن «تو» ترجیحا عباراتی بدون منظور به کار برید که او را برای اصلاح خود تشویق می‌کنند؛ مثلا، به جای آنکه بگویید: «تو ۳ بار اشتباه کرده‌ای» بگویید: «۳ اشتباه وجود دارد» و به‌خصوص فراموش نکنید که به ازای هر موفقیت به او تبریک بگویید.

این فایل برای مشاهده است. برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید.

نقاط قوتش را بازشناسید

اغلب پدر و مادرها در حالی که فراموش می‌کنند نقاط قوت فرزندشان را بشناسند، روی نمرات بد او تمرکز می‌کنند. زبان، هنرهای تجسمی، جغرافی، ورزش و... هیچ درسی نباید بی‌ارزش شمرده شود. همچنین می‌توان از طریق دروسی که فرزندتان بر آنها تسلط دارد، او را به سمت دروسی که در آنها مشکل دارد سوق دهید؛ علاقه او به هنرهای تجسمی فرصتی است تا او را به تاریخ علاقه‌مند کنید. علاقه او به ورزش باعث می‌شود تا در مورد نیرو، زمان و فاصله با او صحبت کنید و اهمیت ریاضی را به او نشان دهید.

برایش الگو باشید

چرا دانش آموز وقتی از مدرسه به خانه برمی‌گردد باید تکالیفش را انجام دهد درحالی که پدر و مادرش وقتی از سر کار به خانه بازمی‌گردند تلویزیون تماشا می‌کنند؟ چرا دانش آموز باید بخواهد برای درس و مدرسه تلاش کند درحالی که می‌شنود که پدر و مادرش حرف‌های خوبی در مورد کارشان نمی‌زنند؟ چرا وقتی که پدر و مادرش مطالعه نمی‌کنند، دانش آموز باید کتاب بخواند؟ لازم است بین خواسته و توقعی که از فرزندمان داریم و عملی که خود انجام می‌دهیم انسجام وجود داشته باشد. برای آنکه فرزندتان را به درستی طی دوران تحصیلی‌اش همراهی کنید، ابتدا باید خودتان در زندگی روزانه برایش یک الگو باشید.

به جای اینکه نگران شوید درک کنید

کجا مشکل داشته؟ چه چیزی را نفهمیده؟ چه کار کنیم تا دوباره این اشتباهات را تکرار نکند؟ اگر بنا باشد که با دیدن فقط یک نمره بد نگران نشویم، خوب است که در مورد علت‌های آن به روشنی و فوراً با دانش آموز و در صورت لزوم با معلمش صحبت کنیم. زیرا اگر مشکلات را به حال خود رها کنیم، احتمال دارد که یا نسبت به دانش آموز خیلی «سختگیر» شویم یا بیش از حد او را به حال خودش رها کنیم. «هیچ کاری

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

نمی‌شه کرد»، «هر کار بکنی، هیچی از ریاضی سرش نمی‌شه»؛ این دو برخورد انگیزه دانش آموز برای درس خواندن را به شدت از بین می‌برد.

نتیجه گیری و گزارش نهایی:

درمشکل موردبحث ماوقتی مشکل ریشه یابی شد وباقولی که از مادرش گرفتیم برای حضوردرخانه واستقبال ازفرزندش هنگام برگشتن ازمدرسه ،ودادن مسولیت به دانش آموزوبرجسته کردن نقاط قوت دانش آموز،مشکل اوحل شدوبعدازآن باآرامش بیشتری درسرکلاس حاضرمی شد.نکته ای که بایداشاره کرداین که تغییردررفتاریک فردبه پروسه ی زمانی طولانی تری نیازمنداست ونبایدعجله وشتاب نمود. از جمله علل این تغییر رفتار احترام به شخصیت دانش آموز، چشم پوشی عیب ها و سعه صدر معلم برای جلوگیری از تضاد با دانش آموز، تشویق کوچک ترین رفتارهای مثبت و برجسته کردن این رفتار به ظاهری بی ارزش و مهم تر از همه ایجاد رابطه دوستانه بین معلم و دانش آموز می باشد. درست است که وجود استعدادهای متفاوت در افراد، معلم را وادار می کند تا برخوردهای متفاوتی داشته باشند ولی در صمیمی بودن نباید تفاوت بگذارند. اگر معلم با دانش آموز صمیمی باشد، دانش آموزان نیز متقابلا او را دوست خواهند داشت و همین رابطه دوستانه، باعث نفوذ معلم در دانش آموز می شود. دانش آموز اگر معلم خود را دوست بدارد، سخنان او را قبول می کند و خود را موظف به پیروی از او می بیند.

راهکارهایی برای حل مشکل مشابه در خانواده ها

۱- پدرومادربایدسعی کننددانش آموزان خودرامستقل به بارآورند.دانش آموزی که همه ی امکانات زندگی به صورتی سهل وساده دراختیارش گذاشته می شود،نخواهدتوانست خودرابامحیطی سازگارکندکه هرکس ازحقوقی مساوی سهم می برد.

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

۲- اعمال و رفتار پدر و مادر بایده نحوی باشد که دانش آموز آمادگی پذیرش محیط های جدید و سازش با آنها را داشته باشد.

۳- یاری و مساعدت والدین به دانش آموز، بایده نحوی غیر مستقیم انجام بگیرد و دانش آموز خود را عاملی بالقوه و بالفعل در برابر سدمشکلات ببیند.

۴- با برخورد صحیح و مشخص به دانش آموز بقبولانیم که روابط ما با او همیشه عادلانه و منصفانه خواهد بود (گنج جو، ۱۳۶۸).

فایل برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش ورد به سایت مراجعه کنید .

فهرست منابع

۱- پرننگل، میاکلمر (۱۳۸۶)، نیازهای دانش آموزان، ترجمه نیره ایجادی و جوادشافعی مقدم، تهران، رشد

۲- خوش کام، سیمین (۱۳۸۱)، ترس از مدرسه، مجله تربیت، شماره ۲۸۱، صفحه ۴۸

۲- طالعی، سهیلا (۱۳۸۷)، مدرسه گریزی در دانش آموزان را جدی بگیریم،

۳- کریمی، رامین (۱۳۸۷)، آنچه هر معلمی باید بداند، تهران، نشر بهار سبز

۴- گنج جو، بهروز (۱۳۶۸)، «فوبیای مدرسه» ترس و مدرسه گریزی دانش آموزان، نشریه

اطلاعات، شماره ۱۲۴، صفحه

مشاهده

**این فایل برای مشاهده است . برای خرید فایل قابل ویرایش
ورد به سایت مراجعه کنید .**

فقط برای مشاهده